

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09 –2023 г.

На основание чл. 13д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс, и във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет и Заповед № РД 09-.....2023 г. на министъра на образованието и науката

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за отраслова професионална подготовка по **История на изкуството** за специалност **2150703 „Художествена тъкан“** от професия код **215070 „Художник – приложни изкуства“** от професионално направление код **215 „Приложни изкуства и занаяти“**.

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ

Министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ЗА ОТРАСЛОВА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА

**ПО
УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ**

ИСТОРИЯ НА ИЗКУСТВОТО

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № РД 09 –.....2023 г.

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 2150703 „Художествена тъкан”

ПРОФЕСИЯ:

код 215070 „Художник – приложни изкуства”

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 215 „Приложни изкуства и занаяти”

София, 2023 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебен предмет **История на изкуството** е предназначена за отраслова професионална подготовка по професия код 215070 „Художник – приложни изкуства”, специалност код 2150703 „Художествена тъкан”, от професионално направление код 215 „Приложни изкуства и занаяти”, съгласно типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език в паралелки с дневна форма на обучение.

Учебното съдържание в учебната програма е структурирано в раздели. Във всеки раздел са определени примерни теми. Учебният материал и темите се разпределят от учителя в началото на учебната година.

В предмета „История на изкуството“ учениците се запознават с историческото развитие на изкуството и културата, специфичните проблеми, изобразителни техники, творчески път на художниците и етапи на развитие на изкуството.

Учениците получават специализирана подготовка в областта на пластичните изкуства и съвременните естетически теории и художествени практики. Запознават се с конкретни примери за паметници на българската и световна култура на място чрез посещения на галерии, музеи и културни обекти и чрез аудио визуални презентации.

Придобиват уменията да разпознават и периодизират конкретни артефакти както и да правят художествен анализ на произведенията на изкуството. Развиват способност да разграничават техники на изобразяване.

Предмета има за цел да стимулира творческите възможности на учениците, да изгради у тях естетически вкус, отношение към произведенията от изминали епохи и да им даде основа за бъдещо развитие сферата на изкуството.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

Основната цел на обучението по предмета е усвояване на:

- знания за периодизация и общи характеристики на историческите периоди в изкуството;
- способност да разпознават и периодизират конкретни артефакти /тенденции, идейно-стилистични особености, водещи школи, представители, творби/;
- знания да разпознават факторите и предпоставки за формирането на художествените тенденции в различните епохи /връзката с историко-социалната проблематика на времето – политика, икономика, явления в обществения живот, митология, религия, философия, наука и др./;

- възможност да разграничават епоха, цивилизация, стил, направление, течение, група, явления, процеси, и др.
- способност да разграничат понятията жанр, стил в изкуството и стил на изобразяване на конкретен автор
- способност да разпознават конкретен автор и творби
- задълбочени познания в разграничаването на техники на работа в живописа и скулптурата; владение на основните понятия в изкуството – обем, пространство, пропорции, композиция, структура, конструкция, светлосянка, светлосила, контраст, локален тон, щрих, линия, петно, пластика, материалност, характер, прилика, състояние, ракурс, колорит, яркост, интензитет, текстура, велатури, плътност, имприматура и т.н
- познаване на терминологията в изкуството
- способност за създаване на художествен анализ
- естетически вкус и способност за естетическа оценка;
- способност за създаване на художествен анализ, откриване и разграничаване на съвременните естетически теории и художествени практики в областта на пластичните и визуални изкуства.
- умение да разграничават различните художествени техники при изграждане на живописни и пластични произведения.
- умения за работа с исторически текстове, сравнителен анализ и интерпретация на отделни произведения в избран стил подтекст.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	Типов учебен план	XI клас		XII клас	
		Брой учебни седмици	Общ брой часове	Брой учебни седмици	Общ брой часове
1.	Типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език.	36	108	29	87

1. Препоръчителен брой на учебните часове:

№ по ред	Наименование на разделите и темите	Брой часове
----------	------------------------------------	-------------

	XI клас	
1.	Изкуството на Древния свят	26
2.	Средновековно изкуство.	20
3.	От Ренесанс до Рококо	46
4.	Българското изкуство през XVI, XVII, XVIII и XIX век.	16
	Общ брой учебни часове	108
	XII клас	
1.	Изкуството на новото време	26
2.	Изкуството през XX век. Авангард.	30
3.	Развитие и проблеми в изкуството от 50 – те и 60 - те години на XX век до съвременното световно изкуство.	16
4.	Развитие на изкуството в България от 19 век до съвременно изкуство.	15
	Общ брой учебни часове	87

XI клас

Раздел 1. Изкуството на Древния свят

- 1.1. Първобитно изкуство по света и по българските земи.
- 1.2. Изкуството на Двуречието (Месопотамия).
- 1.3. Изкуството на Египет.
- 1.4. Егейско изкуство.
- 1.5. Изкуството на Древна Гърция.
- 1.6. Етруско изкуство.
- 1.7. Изкуството на Древен Рим
- 1.8. Антично изкуство по българските земи.

Раздел 2. Средновековно изкуство.

- 2.1. Ранно християнско изкуство.
- 2.2. Византийско изкуство.
- 2.3. Изкуството в България.
- 2.4. Дороманско изкуство.
- 2.5. Романско изкуство.
- 2.6. Готическо изкуство.

Раздел 3. От Ренесанс до Рококо

- 3.1. Ренесанса в Италия. Проторенесанс.
- 3.2. Куатроченто.
- 3.3. Висок Ренесанс.
- 3.4. Късен Ренесанс.
- 3.5. Маниеризъм
- 3.6. Сверен Ренесанс.
- 3.7. Ренесанс във Франция.
- 3.8. Барокът – изкуство на XVII век Италия и Испания.
- 3.9. Фламандската художествена. Холандската художествена школа.
- 3.10. Френската художествена школа. Изкуството в Англия
- 3.11. Рококо.

Раздел 4. Българското изкуство през XVI, XVII, XVIII и XIX век.

- 4.1. България преди Възраждането .
- 4.2. Българско Възраждане.

XII клас

Раздел 1. Изкуството на новото време

- 1.1. Италианска живопис през XVIII век
- 1.2. Английска живопис през XVIII век
- 1.3. Приложно изкуство през XVIII век
- 1.4. Неокласицизъм.
- 1.5. Романтизъм
- 1.6. Изкуството на Франсиско Гоя
- 1.7. Изкуство на Източна Европа през XVI, XVII, XVIII век.
- 1.8. Реализъм – XIX век.
- 1.9. Импресионизъм.
- 1.10. Неоимпресионизъм
- 1.11. Постимпресионизъм
- 1.12. Сецесион.

Раздел 2. Изкуството през XX век. Авангард.

- 2.1. Фовизъм.
- 2.2. Експресионизъм.
- 2.3. Кубизъм, Орфизъм, Пуризм.
- 2.4. Футуризм
- 2.5. Абстракционизъм.
- 2.6. Конструктивизъм. Де Стийл. Супрематизъм

2.7. Дадаизъм

2.8. Метафизична живопис. Сюрреализъм.

2.9. Баухаус. Немската живопис между световните войни. Новата вещественост.

Парижката школа.

2.10. Абстрактен експресионизъм.

2.11. Българско изкуство между двете световни войни.

Раздел 3. Развитие и проблеми в изкуството от 50 – те и 60 - те години на XX век до съвременното световно изкуство.

3.1. Минимализъм

3.2. Попарт, Арте повера.

3.3. Нов реализъм, Опарт, Кинетично изкуство.

3.4. Концептуализъм, Наративизъм. Неоекспресионизъм, Трансавангард.

3.5. Фотореализъм, Хиперреализъм.

3.6. Лендарт, Пърформансарт, Флукус.

3.7. Видеоарт, Стрийтарт, Дигитални изкуства.

Раздел 4. Развитие на изкуството в България от 19 век до съвременно изкуство.

4.1. Развитие на Българско изкуство 1878 – 1944 г.

4.2. Съвременно Българско изкуство.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В края на обучението учениците трябва да притежават следните знания, умения и компетентности:

знания:

- названията на раздели и епохи, стилове, направления, течения групи и т.н. в изкуството
- възникване и развитие на етапите в историята на изкуството;
- основни характеристики на стиловете, направленията и теченията;
- водещи представители от различните стилове, направления, течения и др.;
- емблематични произведения от всеки период от живопис, графика, скулптура, архитектура и приложни изкуства;

умения:

- възможност да периодизират точно и да разграничават едно от друго епоха, стил, направление, течение, художествена група, култура, цивилизация и др.;

- способност да разграничат понятията жанр, стил в изкуството и стил на изобразяване на конкретен автор;
- възможност да определят основните характеристики на дадена епоха;
- умение да разпознаят конкретен автор или произведения от период и да го анализират;
- способност да разграничават тематичния кръг и сюжетите, специфичните изразни средства, връзките между изкуство и действителност, между изкуство и общество във всеки отделен период;
- умение да разграничават различните техники на работа в живописа и скулптурата;

компетентности:

- възможности за работа с исторически текстове, сравнителен анализ и интерпретация на отделни произведения в избран стил подтекст;
- свободно владение на терминологията на предмета;
- способност за създаване на художествен анализ, откриване и разграничаване на стилове и тенденции в изкуството и съвременните естетически теории и художествени практики в областта на приложните изкуства;
- творческо мислене работа с различни материали и идейни решения при преодоляване на художествено-творчески проблеми;
- създаване на креативни проекти свързани с произведенията на изкуството;
- създаване на тест, статии, студии и др. посветени на история на изкуството;

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Ивелина Апостолова – ПГО „Недка Иван Лазарова“ – гр. Русе
2. Пламена Пинтева - ПГО „Недка Иван Лазарова“ – гр. Русе
3. Сюзане Алиева - ПГО „Недка Иван Лазарова“ – гр. Русе